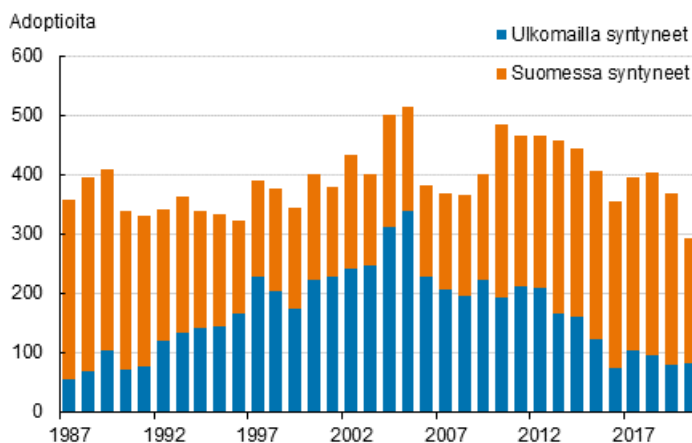

Adoptiot 2020

Adoptioiden määrä väheni edelleen

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2020 Suomessa tehtiin 293 adoptiota. Suomessa syntyneiden lasten adoptioita oli 211 ja ulkomailla syntyneiden 82. Suomessa syntyneiden lasten adoptioiden määrä väheni edellisvuoteen verrattuna ja ulkomailla syntyneiden adoptioiden määrä kasvoi muutamalla tapauksella. Kokonaisuudessaan adoptioita oli 77 vähemmän kuin vuonna 2019.

Adoptiot adoptoidun syntymäpaikan mukaan 1987–2020

Täysi-ikäisten adoptioita 40 prosenttia kaikista adoptioista

Suomen kaikista vuonna 2020 adoptoiduista henkilöistä tyttöjä oli 157 ja poikia 136. Adoptoiduista oli 18 vuotta täyttäneitä henkilöitä 40 prosenttia, mikä on hieman enemmän kuin viime vuosina. Valtaosa täysi-ikäisinä adoptoiduista oli Suomessa syntyneitä ja kyseessä oli noin kahdessa kolmesta tapauksesta perheen sisäinen adoptio. Ulkomailla syntyneiden adoptioissa 46 prosentissa tapauksista adoptoitava lapsi oli alle 5-vuotias, kun taas Suomessa syntyneiden adoptioissa 32 prosenttia adoptoitavista oli alle 5-vuotiaita.

Thaimaasta adoptoitiin eniten

Ulkomailla syntyneistä adoptiolapsista suurin osa oli syntynyt Thaimaassa (23). Seuraavaksi yleisimmät syntymämaat olivat Venäjä (12 lasta) ja Filippiinit (11 lasta). Noin 55 prosenttia ulkomailla syntyneistä adoptiolapsista oli poikia. Thaimaa on ollut yleisimpiä adoptiomaita myös edellisvuosina, Venäjältä adoptoitujen osuus nousi vuonna 2020 aiemmista vuosista.

Adoptiovanhemmat tyypillisimmin 40–44-vuotiaita

Ulkomailla syntyneiden lasten adoptioista 60 prosenttia oli kahden vanhemman adoptioita. Kotimaisista adoptioista kahden vanhemman adoptioita oli 20 prosenttia. Kahden vanhemman ulkomailla syntyneiden lasten adoptioissa sekä adoptioäiti että adoptioisä oli tyypillisimmin 40–44-vuotias.

Lähes kaksi kolmesta adoptiosta perheen sisäisiä

Adoptioista 40 prosenttia (117) oli perheen ulkopuolisia adoptioita ja 60 prosenttia (176) perheen sisäisiä adoptioita. Perheen sisäisellä adoptiolla tarkoitetaan prosessia, jossa aviopuoliso tai rekisteröidyn parisuhteen toinen osapuoli adoptoi puolisonsa biologisen lapsen. Perheen sisäisistä adoptioista 50 tapahtui rekisteröityjen parien tai samaa sukupuolta olevien avioparien perheissä.

Perheen sisäisten adoptioiden määrä pieneni aiemmista vuosista erityisesti samaa sukupuolta olevien avioparien ja rekisteröityjen parien perheissä. Aiempina vuosina (lukuun ottamatta vuotta 2017) näiden perheiden sisäisiä adoptioita on ollut vuosittain 90–127 tapausta. Äitiyslaki, jonka mukaan hedelmöityshoitojen kautta syntyvälle lapselle voidaan vahvistaa kaksi äitiä jo ennen lapsen syntymää, tuli voimaan 1.4.2019.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Adoptiot lapsen iän ja syntymäpaikan mukaan 2015–2020.....	4
---	---

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Adoptiot adoptoidun iän mukaan 1987–2020.....	5
---	---

Liitekuvio 2. Ulkomailla syntyneiden adoptiot syntymämaan mukaan 2020.....	5
--	---

Liitekuvio 3. Adoptiot adoptiotyyppin mukaan 1987–2020.....	5
---	---

Laatuseloste, adoptiot 2020.....	6
----------------------------------	---

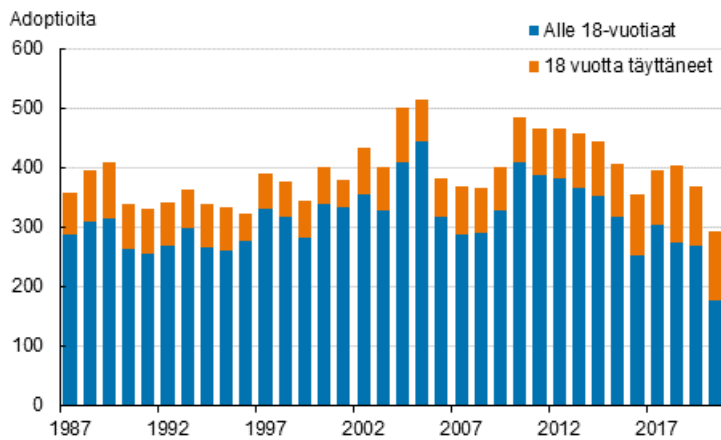
Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Adoptiot lapsen iän ja syntymäpaikan mukaan 2015–2020

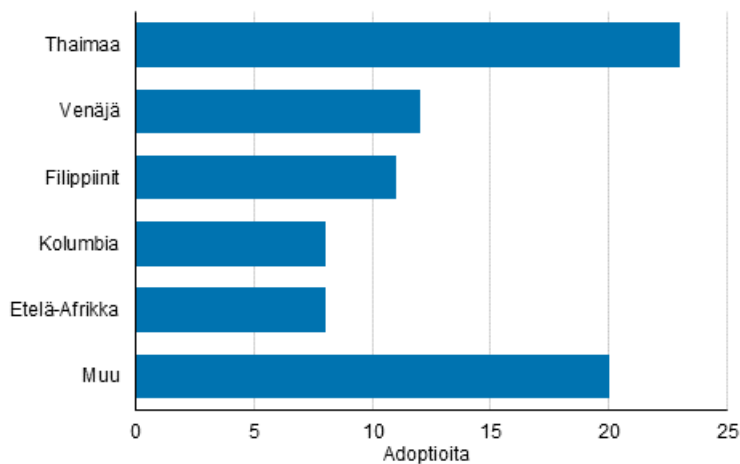
Syntymäpaikka	Ikä	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kaikki	Ikäluokat yhteensä	407	355	396	404	370	293
	0 - 4	236	182	226	202	204	105
	5 - 9	47	47	42	34	32	45
	10 - 19	44	37	46	61	50	41
	20 - 39	61	68	66	81	59	74
	40 -	19	21	16	26	25	28
Suomi	Ikäluokat yhteensä	284	282	292	309	291	211
	0 - 4	155	142	164	146	154	67
	5 - 9	21	23	20	22	21	23
	10 - 19	32	31	29	42	38	26
	20 - 39	58	65	63	73	53	68
	40 -	18	21	16	26	25	27
Ulkomaa	Ikäluokat yhteensä	123	73	104	95	79	82
	0 - 4	81	40	62	56	50	38
	5 - 9	26	24	22	12	11	22
	10 - 19	12	6	17	19	12	15
	20 - 39	3	3	3	8	6	6
	40 -	1	-	-	-	-	1

Liitekuviot

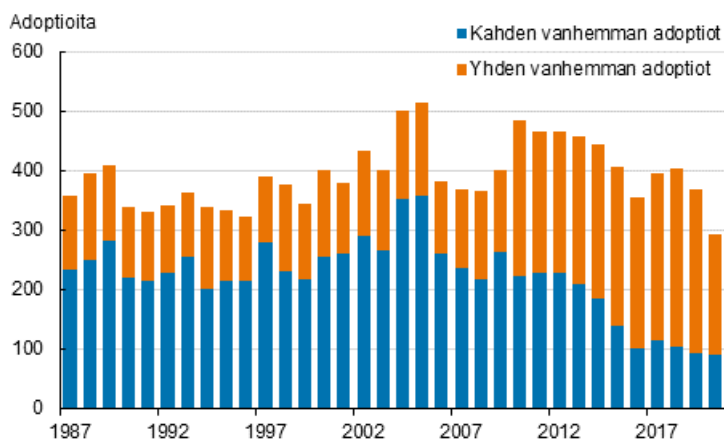
Liitekuvio 1. Adoptiot adoptoidun iän mukaan 1987–2020

Liitekuvio 2. Ulkomailla syntyneiden adoptiot syntymämaan mukaan 2020

Liitekuvio 3. Adoptiot adoptiotyyppin mukaan 1987–2020

Laatuseloste, adoptiot 2020

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen väestötalasto perustuu Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämästä väestötietojärjestelmästä saataviin tietoihin. Vuodesta 1975 lähtien Tilastokeskus on saanut väestötiedot Digi- ja väestötietovirastosta (ent. Väestörekisterikeskus).

Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päättäneen vuoden väestönmuutosilmoituksia odotetaan seuraavan vuoden tammikuun viimeiseen päivään asti.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötalastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Väestö- ja elinolotilastot väestötalastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-1808-19).

Kotikuntalain mukaan henkilön kotikunta ja asuinpaikka merkitään väestötietojärjestelmään. Kotikunta on kunta, jossa henkilö asuu tai se, jota hän pitää kotikuntanaan asumisensa, perhesuhteidensa, toimeentulonsa tai muiden vastaavien seikkojen johdosta tai johon hänellä on em. seikkojen perusteella kiinteä yhteys (Kotikuntalaki 201/1994.) Väestötietojärjestelmässä väestö jaetaan läsnä- ja poissaoleviin. Läsnäolevia ovat kaikki maassa vakinaisesti asuvat henkilöt. He ovat joko Suomen kansalaisia tai ulkomaalaisia. Poissaolevaan väestöön siirretään Suomen kansalainen, joka muuttaessaan on ilmoittanut olevansa vähintään vuoden poissa Suomesta. Poikkeuksen muodostavat ne Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia yms. (Kotikuntalaki 201/1994). Väestönmuutostilastoa laadittaessa on otettu huomioon vain tapahtumahetkellä läsnäolevien väestönmuutokset. Henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan mukaan väestötalastoon, jos hänen muuttoilmoituksella kotipaikakseen ilmoittama asuinpaikka myöhemmin hyväksytään hänen vakinaiseksi asuinpaikakseen.

Vakinaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Pohjoismaiden kansalaisille Suomen väestöön kirjautumiseen. Jos on kyseessä EU-maiden kansalainen, niin vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu ja resurssit elämiseen riittävät myös edellytykseksi Suomen väestöön kirjautumiseen. Kolmansien maiden kansalaisen opiskelun, työsopimusten tai muun oleskelun keston on oltava luvissa erityistapauksia lukuun ottamatta vähintään kaksi vuotta maahan tulon jälkeen, ennen kuin hän voi saavuttaa kotipaikkaoikeuden.

Adoptiot

Adoptiolla eli lapseksi ottamisella tarkoitetaan sitä vanhemmuussuhteen syntymistä, joka vahvistetaan tuomioistuimessa ja joka tulee vanhemmuussuhteeksi biologisen vanhemmuuden tilalle. Syyskuussa 2009 tuli voimaan lain muutos (391/2009), jonka mukaan rekisteröidyn parisuhteen osapuoli saattoi ottaa lapsekseen toisen osapuolen lapsen. Tuomioistuimet vievät tiedot adoptioista tekemistään päätöksistä väestötietojärjestelmään. Adoptio otetaan huomioon tilastoissa silloin, kun vähintään toinen ottovanhempi asuu päätösajankohtana vakituisesti Suomessa. Adoptoitavan lapsen vakituisella asuinpaikalla päätösajankohtana ei ole merkitystä tilastoihin mukaan tulevia tapauksia valittaessa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Digi- ja väestötietovirasto ylläpitää väestötietojärjestelmää tallentamalla sinne saamansa tiedot maassa asuvan väestön keskuudessa tapahtuvista väestönmuutoksista. Tietoihin voidaan lisätä tietoja maistraatissa tehdyistä päätöksistä. Evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnat toimittavat myös tietoja väestönmuutoksista maistraateille. Sairaalat toimittavat sähköisesti tiedot niissä tapahtuneista syntymistä ja kuolemista väestötietojärjestelmän ylläpitoon. Tuomioistuimet vievät tiedot väestönmuutoksista tekemistään päätöksistä väestötietojärjestelmään. Maahanmuuttovirasto tekee useimmat päätökset Suomen kansalaisuuden myöntämisestä (Kansalaisuuslaki 359/2003) ja vie tiedot päätöksistä väestötietojärjestelmään. Tilastokeskus saa väestötietojärjestelmästä väestönmuutostiedot viikoittain.

Tilastokeskus odottaa tietoja tilastovuoden väestönmuutoksista seuraavan vuoden tammikuun loppuun asti. Tämän jälkeen ilmoitetut tiedot tilastovuoden ja edellisten vuosien väestönmuutoksista sisältävät

seuraavan tilastovuoden aineistoon. Tilastovuodesta 2018 lähtien väestönmuutosaineistojen sisältämiin taustatietoihin odotetaan täydennyksiä tai korjauksia tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun saakka. Tammikuun lopussa todettu tapausten kokonaismäärä ei kuitenkaan muutu, vaan tietojen täydennysten ja korjausten tarkoituksena on parantaa aineiston laatua.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen vaikeaa. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää usein henkilötunnusta. Maastamuuttaneista jää suhteellisen usein tiedot saamatta maastamuuton ilmoittamisen laiminlyönnin vuoksi.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Digi- ja väestötietovirasto on teettänyt Tilastokeskuksella otantatutkimuksia osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Viimeisimmässä vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Maistraatit poistavat heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Lopulliset väestönmuutostilastot julkistetaan vuosittain huhti-toukokuussa lukuun ottamatta kuolleena syntyneitä, jotka julkistetaan syyskuussa. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden tilastoihin. Tieto yhdistyneiden kuntien väestönmuutoksista ennen yhdistymistä on saatavilla vuodesta 2003.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Väestön perustiedot on saatavilla kunnittain tai kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen veloittamattomassa StatFin-tietopalvelussa osoitteessa:

<http://tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

Yleistietoa ja pitkiä aikasarjoja koko maan väestöstä on Väestötilaston kotisivuilla osoitteessa:

<http://tilastokeskus.fi/til/adopt/tau.html>

Maksullisessa tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa väestöstä ja väestönmuutoksista mm. kunnan osa-alueittain. Palvelusta saa lähempiä tietoja osoitteesta:

<http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailtavissa olevia alueellisia väestönmuutosaikasarjoja on saatavissa maksuttomasti StatFin-tilastotietokannassa. Taulukoissa ilmoitetaan aina mitä aluejaotusta on käytetty.

Väestönmuutostietoja syntyneiden, kuolleiden ja avioliiton solmineiden määristä on saatavilla vuodesta 1749 lähtien. Vuodesta 1773 lähtien on tietoja synnyttäneistä äideistä viisivuotiskäryhmittäin ja vuodesta 1936 lähtien kaikista syntyneistä lapsista äidin iän mukaan. Vuoden 1877 tilastouudistuksen myötä kuolleista alettiin kerätä tietoja 1-vuotiskäryhmittäin, joka mahdollisti tarkkojen kuolleisuus- ja elinajan

taulujen laskemisen aloittamisen 1880-luvulta alkaen. Em. tilastouudistuksen ansiosta myös maassamuutosta ja avioeroista alettiin kerätä tietoja vuosittain. Vuosina 1987-1993 lapseksi otettujen suomalaissyntyisten lasten joukkoon on väestötilastoissa tullut joitakin perimyssuhteissa tapahtuneita muutospäätöksiä, vaikka niissä vain muutetaan adoptiosuhteen ominaisuuksia.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen muissa tilastoissa pohjatietona väestön osalta käytetään väestötilaston aineistoa. Näin ollen Tilastokeskuksen eri tilastot täsmäävät väestötietojen suhteen.

Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät osoitteesta:

<http://tilastokeskus.fi/tk/tt/luokitukset/index.html>

Lisätietoja

Laura Lipasti 029 551 3041

Vastaava osastopäällikkö:

Hannele Orjala

info@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Väestö- ja oikeustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute